

[Fuglsang.]

siden, vi rejste det Spørgsmaal, og vi haaber, det nu snart maa lykkes at faa Resultater ud af det, altsaa at faa Broen bygget.

Jeg skal saa tillade mig at rette en Henvendelse til den højtærede Finansminister. Jeg vil bede Finansministeren undersøge, om det ikke var muligt at faa nedsat Sagførersalæret noget for Inkassationer, særlig naar det drejer sig om Statshusmænds Renteindbetalinger. Jeg staar her med en Opgørelse fra en Sagfører til en Statshusmand. Husmanden skulde betale til Stats-Laanefonden 167 Kr. 71 Ø. og til Hypotekbanken 180 Kr. Saa kommer der et lille Rentesrentebeløb paa 13 Kr. og nogle Øre, men Regningen, der var paa 347 Kr., svulmer med Sagføreromkostninger og Stempelrekvisition op til lige ved 400 Kr., i alt Fald over 398 Kr. Nu er det jo i Forvejen meget svært for disse Statshusmænd under Trykket af Tidens Vanskeligheder at faa betalt det, de skal betale, og det virker dobbelt trykkende, naar de saa oven i Købet skal udrede disse store Omkostninger til Sagfører. Jeg kunde tænke mig, at der kunde træffes en rimelig Ordning med en Sagfører i hvert Amt, og kan det ikke lade sig gøre, kunde man vel træffe en Ordning med Dommerkontorerne, saa de kunde foretage det fornødne. Man siger, at det er dyrt at være fattig, og det synes jeg i høj Grad bekræfter sig i dette Tilfælde.

Jeg skal saa tillade mig at gøre et Par Bemærkninger til noget af det, der har været fremme her under Finanslovbehandlingen. Den højtærede Statsminister var forbavset over, at det ærede Medlem Hr. N. Neergaard — det staar paa Spalte 255 — ikke mente, at Kronens Løsning fra Guldet bragte Landbruget nogen Bedring. Ja, der er jo mange Ting, man kan blive forbavset over, men dette forbavser nu ikke mig, og jeg vil gerne fremhæve — det skulde egentlig ikke være nødvendigt, men jeg gør det alligevel — at det, at vi forlod Guldpariteten, kun har betydet een Ting overfor Landbrugets Vanskeligheder: det har hindret, at Landbrugseksperten til England fik en yderligere Prisnedgang ved Sterlingkursfaldet. Det er det, der er sket, og ikke noget som helst andet. Hvad der vil ske en Gang i Fremtiden, om der da

vil blive en Bedring paa Landbrugets Markeder, det faar vi at se, den er i alt Fald ikke kommet endnu, heller ikke i Dag ventes den desværre.

For øvrigt talte Statsministeren en Del om Overkapitalisering af Landbrugsbedrifterne og stemplede dette som Spekulation og samfundsskadeligt. Jeg er ikke uenig med Statsministeren i, at hvis der var Spekulation i dette at sætte Penge i Landbrugsbedrifterne, saa var det samfundsskadeligt, det er ganske klart. Nu ønsker jeg slet ikke, at vi skal strides om, om Krisen er en Gælds- eller en Produktionskrise, det er i Virkeligheden ganske ligegyldigt, men jeg finder, at man er i høj Grad uretfærdig i sin Bedømmelse af Landbruget, og det kom ogsaa stærkt frem, da den højtærede Landbrugsminister talte.

Den højtærede Landbrugsminister siger — det findes Sp. 30 —, at Pantegælden fra 1916 til 1924 var steget med 160 Mill. Kr. aarligt, og saa føjer han lidt senere til, at Gældsstigningen i denne Periode ingenlunde stammer fra Forøgelse af Bedriften, det vil sige Udvidelse af Besætning o. lign., da det netop var i en Periode, hvor der ikke foregik nogen Udvidelse og Forøgelse. Der maa den højtærede Landbrugsminister nu alligevel have faaet enten nogle forkerte Aarstal eller ogsaa nogle andre forkerte Tal, for det er langtfra rigtigt. Tværtimod viser de tørre Tal i de statistiske Aarbøger os, at der foregik vel en Tilbagegang for Landbruget fra 1914 til 1918, en Tilbagegang, som det maatte tage Aar at komme over, men denne Tilbagegang overvandt man netop i den Periode, Landbrugsministeren nævnte, altsaa inden 1924. Derfor er det ikke rigtigt, og jeg kan ikke lade det staa.

Denne Tilbagegang fra 1914 til 1918 havde forskellige Aarsager, først og fremmest den, at Landbruget ikke kunde skaffe sig Kraftfoder og ikke kunde skaffe sig Kunstgødning. Landbruget glemte, eller ønskede ikke af Hensyn til andre Erhverv, at sikre sig Indførselsmuligheder for Kunstgødning i den Periode. Det var en Fejl fra Landbrugets Side, det erkender vi, og det var Skyld i, at Landbrugets Produktionsevne gik saa stærkt tilbage. Men ogsaa Afleveringen af Korn til Staten i den Periode, da